

देशीयोद्ग्रथने संस्कृतस्य स्थानम्

‘भारतम्’। अस्माकम् मानृभूमि। भारतस्य संस्कृतिः एव संस्कृतभाषायाम् अस्ति। अस्मिन् देशस्य कीर्तिः, चरित्रम् अपि संस्कृतभाषायाः सुवर्णलिपिना लिखितम् अस्ति। भारतस्य धीरपुत्राणाम् वीरगाथा, भारतीयमहिलानाम् त्यागं, रिपुसेनायाम् उपरि भारतस्य विजयं, सर्वं संस्कृतभाषायां लिखितं ग्रन्थेषु व्यक्तम् अस्ति। भारतस्य अस्मिन् विद्यादायकं ग्रन्थाः अस्ति। एषः ग्रन्थाः, यथा - वेदाः, इतिहासद्वयौ, पुराणाः सर्वं संस्कृते लिखितं अस्ति। अतः भारतस्य भाषा संस्कृतमेव अस्ति इयं चिन्ता सत्यं भवति।

परन्तु अधुना भृशं भारतीयाः आङ्गलेयसंस्कृतिम् आकृष्टाः सन्ति। ते जनाः आङ्गलेयभाषायाः मधुरं दृष्ट्वा अतिमधुरम् संस्कृतभाषाम् विस्मरन्ति। अयं वचनश्च अर्थं आङ्गलेयभाषा मा पठन्तु एषः नास्ति। विदेशागमने पठनावश्ये पठनावश्ये आङ्गलेयभाषा अन्यावश्यं अस्ति। आङ्गलेयभाषायाः पठनेन अस्माकं भाषा संस्कृतस्य अपि पठनं करणीयम् अस्ति।

संस्कृतम् केवलम् एकं भाषा नास्ति अस्माकं
माना अस्ति । यथा एकं माना नश्य पुनं परिपालयति
तथा संस्कृतभाषा विविधाः धार्मिकमूल्याः पाठयित्वा
अस्माकं परिपालनं करोति । अयं भाषा केवलं
वार्तालापनाय नास्ति # भारतदेशस्य उत्प्रेरणाय
अत्यावश्यं अस्ति । भारतदेशः विविधाः वैविध्यसंपूर्णाः
अस्ति । अत्र विविधाः भाषाः अपि सन्ति । अस्माकं
एकं राष्ट्रभाषा अपि सन्ति - मधुरभाषा हिन्दि । परन्तु
भारतस्य पुरातनसंस्कृतिः, चरित्रं, अस्माकं देशस्य
पौराणिक मुनीनां दीयं महाविद्याः सर्वं संस्कृते अस्ति ।
एकं देशस्य ॐ उत्प्रेरणाय तस्मिन् देशस्य
चरित्रपठनम् आवश्यकमेव अस्ति । अतः भारतदेशस्य
उत्प्रेरणाय संस्कृतभाषायाः सहायं आवश्यकं अस्ति ।
एकं देशस्य उत्प्रेरणं तस्मिन् देशस्य
युवकानाम् कर्तव्यं सन्ति । परन्तु अधुना बहवः युवकाः
दूरदर्शनं, लहरी इत्यादीनां राक्षसासानाम् कशलहस्ते
सन्ति । अतः देशीयोत्प्रेरणाय युवकानाम्
कशलहस्तात् युवकानाम् मुक्तिः करणीयं । अतः
युवकानाम् बोधवत्करणं आवश्यकं अस्ति ।

..... एकम् राष्ट्रस्य च वित्तः तस्मिन् राष्ट्रस्य
जनाः अस्ति । अतः देशीयोद्ग्रथनस्य अन्य मुख्य-
खटकम् अस्ति जनाः । एकं मातृकापुरुषः कीदृशः ?
मातृकास्त्री कीदृशः ? मातृकापितरः कीदृशः ?
मातृकागुरुः कीदृशः ? इत्यादीनां प्रश्नानाम् उत्तरम्
अस्माकं जननी - संस्कृतं पाठयिष्यति । संस्कृतभाषायाः
बहवः ग्रन्थाः ~~संस्कृतभाषायाः~~ सत्स्वभावरूपीकर-
णाय सहायं करिष्यति । अतः अस्माकं देशस्य
उद्ग्रथनम् संस्कृतं पठित्वा प्राप्तमस्ति ।

..... आधुनिकलोके बहवः रोगाः सन्ति । प्रतिदिनं
नूतनरोगाः सन्ति । अयं रोगे बहवः रोगाः जीवितशै-
लिरोगाः सन्ति । आगोलवल्कले सम्भव्य भक्षणकार्य-
स्य धन्यासं रोगस्य कारणं अस्ति । ~~एषा~~ रोगाणां
प्रतिदिनं शमनाय वैद्यस्य समीपे गन्तव्यं जनाः तस्य जीवित-
शैलि अशोच्यपूर्णं करणीयम् । संस्कृतस्य एकं मुख्यशा-
खा आयुर्वेदस्य पठनं कृत्वा अस्माकं जीवितशैलि
अशोच्यपूर्णं करणीयं । अयं ग्रन्थो अशोच्यपूर्णजीवनाय
बहवः उपदेशाः ददाति । अशोच्यपूर्णजनना एकम्
उद्ग्रथनराष्ट्रस्य चिह्नं प्रधानघटकं अस्ति ।